

BÁO CÁO

Về việc vi phạm trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi trên địa bàn tỉnh Quảng Trị

Thực hiện công văn số 5839/UBND-NN ngày 18/12/2019 của UBND tỉnh Quảng Trị về việc báo cáo tình hình vi phạm phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi theo nội dung công văn số 9141/BNN-TCTL ngày 06/12/2019 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về việc báo cáo vi phạm phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi. Sau khi phối hợp với các địa phương, đơn vị kiểm tra và rà soát, Sở Nông nghiệp và PTNT Quảng Trị báo cáo Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn như sau:

1. Về công tác thanh tra, kiểm tra tình hình vi phạm trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi.

Quán triệt, chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, địa phương và bộ phận chuyên môn thường xuyên thanh tra, kiểm tra nhằm phát hiện kịp thời các vụ việc vi phạm phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi để có biện pháp ngăn chặn, xử lý.

2. Về công tác thực hiện cấp giấy phép trong phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi.

Sở Nông nghiệp và PTNT chỉ đạo, giao nhiệm vụ đơn vị chuyên môn trực thuộc tiếp nhận, thẩm định hồ sơ cấp phép theo đúng quy định hiện hành, đảm bảo hoàn thành đúng tiến độ, tạo sự hài lòng cho các tổ chức, cá nhân xin cấp phép; thường xuyên tổ chức, kiểm tra việc thực hiện các giấy phép đã được cấp để có phương án xử lý kịp thời, hiệu quả.

3. Về công tác thông tin, truyền thông phổ biến văn bản quy phạm pháp luật về khai thác và bảo vệ công trình thủy lợi.

Sở Nông nghiệp và PTNT đã tham mưu UBND tỉnh ban hành Kế hoạch số: 2289/KH-UBND ngày 04/6/2018 triển khai thực hiện tuyên truyền, phổ biến Luật Thủy lợi; đồng thời tổ chức Hội nghị “Quán triệt, phổ biến Luật Thủy lợi và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật” cho các đối tượng là cơ quan, đơn vị, địa phương và các phòng, ban, đơn vị trực thuộc Sở.

4. Đánh giá tình hình vi phạm phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi.

4.1. Về thực trạng.

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh có 131 hồ chứa nước gồm 01 hồ Thủy lợi - Thủy điện với tổng dung tích trữ là $162,99.10^6 m^3$; 130 hồ thủy lợi với tổng dung tích khoảng $260.10^6 m^3$. Các hồ chứa được phân cấp quản lý cụ thể như sau:

- Công ty Thủy điện Quảng Trị quản lý hồ Thủy lợi - Thủy điện Quảng Trị.

- Công ty TNHH MTV Quản lý, khai thác công trình thủy lợi Quảng Trị quản lý 16 hồ chứa vừa và lớn.

- Các địa phương quản lý 114 hồ chứa nhỏ.

Bên cạnh đó, hệ thống kênh mương công trình thủy lợi đi qua nhiều địa hình, địa vật phức tạp gồm đồi núi, đồng bằng, khu dân cư, khu đô thị, đồng ruộng và giao nhau với nhiều công trình cơ sở hạ tầng kỹ thuật khác. Do đó tình hình vi phạm trong phạm vi bảo vệ công trình xảy ra rất phức tạp và đa dạng, gây ảnh hưởng đến công tác tưới tiêu phục vụ sản xuất nông nghiệp và làm giảm tuổi thọ công trình. Các hình thức vi phạm hành lang bảo vệ công trình thủy lợi thường tập trung vào các hình thức như sau:

- San ủi, cày xới mặt đất để trồng rừng sản xuất, trồng cây lưu niên trong phạm vi bảo vệ lòng hồ do đó làm cạn kiệt thảm thực vật khu vực lòng hồ;

- Làm ruộng, đào ao thả cá lấn chiếm phạm vi bảo vệ bờ kênh gây mất an toàn kênh mương;

- Mở rộng vườn tược lấn chiếm phạm vi bảo vệ hành lang công trình thủy lợi; xây dựng tường rào, lều quán, nhà cửa, chuồng trại gia súc trong phạm vi bảo vệ kênh mương;

- Trồng cây rau màu, cây lưu niên trên mái và bờ kênh mương;

- Đổ rác thải sinh hoạt, phế thải xây dựng, xác động vật, nước thải vào lòng kênh, công trình thủy lợi gây cản trở dòng chảy và ảnh hưởng đến môi trường, nguồn nước;

- Tụy tiện chăn thả gia súc trên mái đập, trên kênh mương;

- Ngoài ra do các công trình xây dựng trước đây không được cắm mốc chỉ giới hành lang bảo vệ công trình, nên đã xảy ra một số trường hợp chính quyền địa phương đã cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho nhân dân chôn lấn lên phạm vi hành lang công trình.

4.2. Những khó khăn vướng mắc trong quá trình xử lý vi phạm phạm vi bảo vệ công trình thủy lợi.

a. Khó khăn, vướng mắc trong quá trình xử lý vi phạm:

- Ý thức người dân trong việc bảo vệ, khai thác công trình thủy lợi chưa cao; công tác truyền thông, phổ biến văn bản pháp luật về khai thác và bảo vệ công trình thủy lợi đặc biệt là Luật Thủy lợi và Nghị định 104/2017/ NĐ-CP ngày 14/09/2017 và Nghị định 65/2019/NĐ-CP ngày 18/7/2019 của Chính phủ quy định xử phạt hành chính trong lĩnh vực phòng, chống thiên tai, khai thác và bảo vệ công trình thủy lợi, đề điều nhằm nâng cao nhận thức của người dân tại một số địa phương, đơn vị chưa thực sự tốt;

- Trách nhiệm của chính quyền địa phương trong việc bảo vệ công trình thủy lợi chưa cao, hình thức xử phạt vi phạm chưa được áp dụng một cách nghiêm túc, cụ thể: Việc xử phạt hành chính hoặc cưỡng chế, giải tỏa di dời thuộc thẩm quyền của địa phương, nhưng chính quyền của một số nơi chưa thực sự vào cuộc quyết liệt, hầu hết các vụ việc xử lý vi phạm chỉ ở mức nhắc nhở hoặc yêu cầu người vi phạm tự khắc phục sự việc, hoặc dừng lại không tiếp tục

vi phạm thêm nên không đủ sức răn đe; tình hình vi phạm hành lang bảo vệ công trình thủy lợi vẫn còn xảy ra;

- Việc cấp phép quyền sử dụng đất cho các hộ dân chông chéo lên phạm vi hành lang công trình (giai đoạn trước đây). Vì vậy việc giải tỏa các vi phạm công trình nêu trên gặp rất nhiều khó khăn.

b. Số lượng các trường hợp vi phạm còn tồn đọng:

Trong những năm qua, Sở Nông nghiệp và PTNT thường xuyên chỉ đạo cơ quan, địa phương, đơn vị liên quan tổ chức kiểm tra, lập biên bản, xử lý vi phạm và giải tỏa 507 vụ vi phạm phạm vi bảo vệ công trình. Tuy nhiên do ý thức bảo vệ công trình Nhà nước nói chung và công trình thủy lợi nói riêng của người dân chưa cao, sự vào cuộc của chính quyền địa phương chưa thực sự quyết liệt; dẫn đến tình trạng vi phạm phạm vi công trình xảy ra khá phổ biến, đặc biệt là việc vi phạm trong phạm vi bảo vệ lòng hồ chứa. Tính đến 25/12/2019 còn tồn đọng 768 trường hợp chưa xử lý được, các trường hợp này chủ yếu là vi phạm trước đây và với quy mô nhỏ, không gây ảnh hưởng đến an toàn công trình thủy lợi (chi tiết có phụ lục kèm theo).

c. Giải pháp xử lý các vi phạm còn tồn đọng và ngăn chặn xử lý vi phạm mới phát sinh.

- Tiếp tục công tác tuyên truyền, phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật về lĩnh vực thủy lợi, đặc biệt là Luật Thủy lợi; Nghị định số: 104/2017/NĐ-CP ngày 14/9/2017 và 65/2019/NĐ-CP ngày 18/7/2019 của Chính phủ quy định xử phạt hành chính trong lĩnh vực phòng, chống thiên tai, khai thác và bảo vệ công trình thủy lợi, đề điều;

- Sở thường xuyên chỉ đạo các cơ quan, địa phương, đơn vị thường xuyên kiểm tra nhằm sớm phát hiện các vi phạm để kịp thời ngăn chặn; phân loại; xây dựng kế hoạch, phương án, kiên quyết giải tỏa vi phạm ngay khi phát sinh, không để phát triển đến mức khó xử lý... Cụ thể như sau:

+ Đối với vi phạm trồng cây lâu năm, làm lều quán, chuồng trại: Phối hợp với chính quyền địa phương kiên quyết xử lý triệt để; tổ chức thực hiện cưa, chặt cây, giải tỏa lều quán trả lại phạm vi bảo vệ an toàn công trình thủy lợi.

+ Đối với vi phạm đổ rác thải sinh hoạt, phế thải xây dựng, nước thải vào công trình: Tăng cường công tác kiểm tra nhằm phát hiện, lập biên bản, báo cáo chính quyền địa phương xử lý.

+ Chủ động làm việc với chính quyền địa phương, giải quyết dứt điểm các khu đất bị chông chéo quyền sử dụng đất của hộ dân và phạm vi hành lang công trình, đẩy nhanh công tác giải tỏa vi phạm.

+ Đối với các trường hợp vi phạm trước đây, Sở Nông nghiệp và PTNT chỉ đạo các địa phương, đơn vị liên quan có biện pháp quản lý không để vi phạm phát sinh thêm.

5. Kiến nghị, đề xuất:

Để khắc phục việc lấn chiếm hành lang bảo vệ, đảm bảo ổn định công trình nâng cao hiệu quả phục vụ tưới tiêu góp phần phát triển ổn định bền vững nền

nông nghiệp tỉnh nhà. Sở Nông nghiệp và PTNT kiến nghị Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn như sau:

- Xem xét hỗ trợ kinh phí để địa phương thực hiện cắm mốc chỉ giới hành lang bảo vệ công trình thủy lợi.

- Hỗ trợ kinh phí đền bù thu hồi đất đối với các hộ dân đã được cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất trong phạm vi bảo vệ công trình, nhằm hoàn trả lại phạm vi hành lang an toàn cho công trình thủy lợi.

Sở Nông nghiệp và PTNT Quảng Trị kính báo cáo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ Nông nghiệp và PTNT (b/c);
- Tổng cục Thủy lợi (b/c);
- UBND tỉnh (b/c);
- Chi cục Thủy lợi;
- Lưu: VT.

GIÁM ĐỐC

Hồ Xuân Hòe